STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

W PARAFII RZYMSKOKATOLICKIEJ
ŚW. SEBASTIANA W SKOMIELNEJ BIAŁEJ

I. Wstęp

Wprowadzając niniejsze Standardy, Parafia św. Sebastiana w Skomielnej Białej wykonuje obowiązek, o którym mowa w art. 22b i 22c Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 560). Parafia św. Sebastiana jest organizatorem działalności na rzecz Małoletnich, prowadzonej w sferach wskazanych w ww. Ustawie.
Wprowadzane Standardy zostały zredagowane w oparciu o Standardy Ochrony Małoletnich w Archidiecezji Krakowskiej, wprowadzone dnia 2 sierpnia 2024 roku.

II. Podstawy prawne

Niniejsze Standardy stworzono w oparciu o:
1) Ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 560) – dalej: Ustawa;
2) Kodeks prawa kanonicznego promulgowany przez papieża Jana Pawła II w dniu 25 stycznia 1983 r., stan prawny na dzień 8 sierpnia 2023 r., zaktualizowany przekład na język polski – dalej: Kodeks prawa kanonicznego;
3) Dekret Arcybiskupa Marka Jędraszewskiego Metropolity Krakowskiego Nr 4533/2021 z dnia 15 grudnia 2021 roku ustanawiający „Regułę poszanowania godności i dóbr osobistych bliźniego, szczególnie dzieci i młodzieży oraz osób bezradnych w Archidiecezji Krakowskiej" – dalej: Dekret lub Reguła;
4) Ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022 r., poz. 1700); - dalej: ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich;
5) Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 17 ze zm.) – dalej: k.k.;
6) Ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1550 ze zm.) – dalej: k.p.c.;
7) Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 37 ze zm.) – dalej: k.p.k.;
8) Ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.) – dalej k.c.

III. Definicje

Ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o:
1) Standardach – należy pod tym pojęciem rozumieć standardy ochrony małoletnich w rozumieniu art. 22b i art. 22c Ustawy;
2) Działalności na rzecz Małoletnich – należy pod tym zwrotem rozumieć działalność na rzecz Małoletnich związaną z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez Małoletnich, lub z opieką nad nimi w rozumieniu Ustawy;

3) Parafii lub Organizatorze – należy pod tymi pojęciami rozumieć Parafię św. Sebastiana w Skomielnej Białej jako podmiot prowadzący działalność na rzecz Małoletnich w rozumieniu Ustawy i wprowadzający niniejsze Standardy;
4) Personelu Parafii – należy pod tym pojęciem rozumieć wszystkie osoby, przy pomocy których Parafia wykonuje działalność na rzecz Małoletnich, niezależnie od tego, na podstawie jakiego tytułu prawnego jest ona wykonywana;
5) Małoletnich –należy pod tym pojęciem rozumieć osoby, które nie ukończyły 18 roku życia.

IV. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między Małoletnim a Personelem Parafii

1. Bezpieczne relacje między Małoletnim a Personelem Parafii oparte są na następujących zasadach ogólnych:
    1) Podstawą relacji między Małoletnim a Personelem Parafii, zarówno osobistej, wspólnotowej, jak i podejmowanej za pomocą środków nawiązywania kontaktu, jest troska o prawdziwe dobro duchowe, psychiczne i fizyczne, a także respektowanie niezbywalnego prawa do poszanowania godności i potrzeba zagwarantowania bezpieczeństwa;
    2) Personel Parafii jest obdarzony zaufaniem i wsparciem przełożonych. Ochrona Małoletnich nie może polegać na prewencyjnej, motywowanej bojaźnią, rezygnacji ze znanych lub nowych form duszpasterstwa i edukacji lub zaniechania podejmowania relacji z Małoletnimi. Organizator zachęca Personel Parafii do korzystania z dostępnych form ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej;
    3) Personel Parafii może być zobowiązany do jednoczesnego podporządkowania się niniejszym Standardom oraz standardom ochrony Małoletnich obowiązującym w podmiocie, w którym, lub wspólnie z którym prowadzi działalność. W sytuacji kolizji treści standardów, Personel Parafii zobowiązany jest nadać pierwszeństwo stosowania Standardom obowiązującym w Parafii.
    4) Wobec Personelu Parafii, przed dopuszczeniem do działalności na rzecz Małoletnich, Parafia wykonuje obowiązki, o których mowa w art. 21 Ustawy, w szczególności weryfikuje kandydatów do prowadzenia działalności na rzecz Małoletnich w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym oraz gromadzi dokumentację przedstawianą przez ww. kandydatów.
    5) Parafia, zgodnie z przepisami obowiązującego prawa kanonicznego i państwowego oraz wymogami kultury właściwej tradycji katolickiej, zabrania Personelowi Parafii stosowania wszelkich form przemocy i naruszania godności oraz dóbr osobistych Małoletnich, a także podejmowania wszystkiego, co może prowadzić do takiego naruszenia, a nawet do wywołania podejrzenia lub wrażenia tego typu.
    6) Dobro Małoletniego w wymiarze duchowym jest chronione przez Parafię zakazem kierowania życiem duchowym drugiego człowieka niezgodnie z nauczaniem i tradycją Kościoła Katolickiego.
    7) Personel Parafii prowadząc działalność na rzecz Małoletnich obowiązany jest informować Małoletnich i ich rodziców lub opiekunów prawnych o tym, kto jest Organizatorem danej działalności. Informacja powinna zawierać jednoznaczną identyfikację Organizatora i wskazanie, że jest nim Parafia. W razie prowadzenia działalności współorganizowanej z innymi podmiotami, Personel Parafii obowiązany jest przy nawiązywaniu współpracy sprawdzać, czy dany podmiot posiada własne standardy ochrony Małoletnich w rozumieniu Ustawy i czy informacja o współorganizowaniu danej działalności zawarta jest w materiałach informacyjnych przeznaczonych dla Małoletnich oraz ich rodziców lub opiekunów prawnych.
    8) Personel Parafii jest zobowiązany ze szczególną uwagą, poszanowaniem i sprawiedliwością traktować własność materialną Małoletnich oraz wspólną, nie dopuszczając do jej niszczenia, kradzieży, wyłudzania lub przeznaczania na inne niż założone cele.

9) Personel Parafii zarządzający dobrami kościelnymi ma obowiązek utrzymywania ich w stanie, który zapewnia pełne bezpieczeństwo korzystających z nich Małoletnim.

2. Zasady komunikacji z Małoletnimi, ich rodzicami lub opiekunami Małoletnich określa się następująco:
   1) O ile umożliwia to sytuacja, Personel Parafii powinien nadawać pierwszeństwo relacjom osobowym w stosunku do relacji podejmowanych za pomocą innych środków komunikacji, np. elektronicznej.
   2) W prowadzeniu korespondencji z Małoletnimi w jakiejkolwiek formie (rozumianej jako nawiązywanie kontaktu innego niż osobisty) zalecana jest ostrożność i, o ile to możliwe, korzystanie z kont i numerów służbowych.

3. Kontakt fizyczny (cielesny) pomiędzy Personelem Parafii, a Małoletnim, dozwolony jest wyłącznie wtedy, gdy:
   1) wymaga tego ochrona zdrowia lub życia Małoletniego,
   2) jest związany ze zgodnym z liturgią Kościoła sprawowaniem świętych obrzędów oraz przyjętymi społecznie i przez prawo Kościoła godziwymi moralnie obyczajami lub powszechnie akceptowalnymi społecznie zasadami.

V. Zachowania Personelu Parafii niedozwolone wobec Małoletnich

1. Personelowi Parafii zakazuje się kierować życiem Małoletniego w wymiarze duchowym niezgodnie z nauczaniem i tradycją Kościoła Katolickiego.

2. Personelowi Parafii zabrania się wobec Małoletnich stosowania przemocy psychicznej i emocjonalnej w postaci m. in.:
   1) psychomanipulacji;
   2) naruszania dobrego imienia;
   3) pomawiania;
   4) składania fałszywych oskarżeń;
   5) *stalkingu* (uporczywego nękania innej osoby w rozumieniu art. 190a § 1 k.k.);
   6) gorszenia złym przykładem;
   7) uzależniania emocjonalnego;
   8) szantażowania;
   9) grożenia;
   10) powoływania się na wpływy, z zastrzeżeniem, że nie dotyczy to odwoływania do się do autorytetu dydaktycznego, wychowawczego lub moralnego innych osób wchodzących w skład Personelu Archidiecezji Krakowskiej;
   11) wymuszania decyzji;
   12) intryg;
   13) uwodzenia;
   14) izolowania od innych;
   15) złego traktowania ze względu na narodowość, rasę, płeć, wygląd, wykształcenie, poglądy polityczne, niepełnosprawność, szczególne potrzeby edukacyjne lub przymioty osobowości;
   16) tworzenia środowisk o charakterze sekty;
   17) faworyzowania i bezzasadnego obdarowywania upominkami lub środkami materialnymi oraz przyjmowania ich;
   18) nieuzasadnionych żądań finansowych;
   19) namawiania do łamania prawa państwowego lub kanonicznego;

20) nieproporcjonalnego do winy oraz nieprzewidzianego w statutach karania i naznaczania pozasakramentalnych pokut;
21) poniżania;
22) wyśmiewania;
23) nieuzasadnionej krytyki;
24) upokarzania;
25) udzielania pomocy nieadekwatnej do potrzeb bliźniego;
26) stawiania wymagań ponad możliwości oraz kompetencje;
27) braku lub złej organizacji wspólnej pracy;
28) niewypełniania ważnie zawartych umów;
29) łamania przewidzianej w prawie tajemnicy duszpasterskiej;
30) niezgodnego z wewnętrznymi statutami wykluczania z życia wspólnot;
31) nieuzasadnionego zobowiązywania do zachowania tajemnicy;
32) umniejszania autorytetu przełożonych i opiekunów;
33) nierespektowania czasu wolnego i odpoczynku;
34) podejmowania kontaktu poza godzinami uznanymi za właściwe;
35) przyjmowania niedostosowanego do sytuacji, wyzywającego wyglądu zewnętrznego lub podejmowania prowokacyjnych zachowań;
36) publicznego komentowania wyglądu zewnętrznego innych;
37) rozmów oraz podtekstów i żartów o charakterze seksualnym;
38) prezentowania i propagowania zachowań oraz postaw niezgodnych z katolicką wizją osoby;
39) używania wulgaryzmów;
40) podnoszenia głosu bez wystarczającej przyczyny;
41) wyśmiewania rzeczy świętych;
42) prezentowania i przesyłania materiałów zawierających treści erotyczne; pornografię, sceny przemocy lub zachowań aspołecznych;
43) podglądania, podsłuchiwania i niezgodnego z prawem wykorzystywania nagrań;
44) podszywania się pod innych, w tym kradzieży tożsamości w rozumieniu art. 190a § 2 k.k.);
45) naruszania zasad przetwarzania danych osobowych Małoletnich;
46) ukrywania stanu duchownego w złym zamiarze;
47) śledzenia połączeń internetowych, z wyłączeniem sytuacji obejmujących wykonywanie zadań wskazanych w rozdziale VII;
48) używania danych kontaktowych osób bez zachowania kościelnych i powszechnie obowiązujących przepisów o ochronie danych osobowych;
49) łamania tajemnicy korespondencji i tajemnicy urzędowej.

3. Personelowi Parafii zabrania się wobec Małoletnich stosowania przemocy fizycznej i niedozwolonych form kontaktu fizycznego, m.in.:
    1) przekraczania granic intymności fizycznej w postaci podejmowania jakiejkolwiek formy kontaktu cielesnego, o ile nie wymaga tego zdrowie i życie osoby Małoletniej, lub o ile nie jest związane ze zgodnym z liturgią Kościoła sprawowaniem świętych obrzędów oraz przyjętymi społecznie i przez prawo Kościoła godziwymi moralnie obyczajami;
    2) stosowania jakiejkolwiek przemocy, kar cielesnych i wrogich gestów,
    3) niezgodnego z obowiązującym prawem utrwalania wizerunku osób,
    4) umożliwiania oraz zachęcania i dawania przykładu zachowań mających negatywny wpływ na zdrowie lub życie, w tym palenia tytoniu, nadużywania alkoholu i używania środków psychoaktywnych, diet, terapii lub leków niezgodnie lub bez zalecenia lekarza oraz braku dbałości o higienę osobistą;

5) przewożenia osób środkami transportu bez posiadania odpowiednich uprawnień oraz prowadzenia treningu sportowego bez posiadania uprawnień.

4. Personelowi Parafii zabrania się wobec Małoletnich ponadto:
   1) sprawowania sakramentów świętych oraz praktykowania innych rodzajów pobożności i modlitwy poza miejscem i formą przewidzianą do tego w przepisach kościelnych bez zgody właściwego przełożonego;
   2) zwielokrotniania i przedłużania spotkań z Małoletnimi oraz organizowania ich poza przyjętym wcześniej harmonogramem zawierającym informacje o czasie i miejscu spotkania bez uzasadnionej potrzeby duszpasterskiej;
   3) podejmowania opieki nad Małoletnimi bez posiadania wymaganych do tego kompetencji i umiejętności, bez dopełnienia wymagań, o których mowa w art. 21 Ustawy, a także pozostając pod wpływem alkoholu lub środków odurzających;
   4) wyciągania wobec Małoletnich sprawiających trudności wychowawcze konsekwencji dyscyplinarnych nieproporcjonalnych do przewinień i nie wynikających z ogólnie przyjętych norm psychopedagogicznych;
   5) zapraszania i przyjmowania Małoletnich w mieszkaniach duchownych, wyłączając spotkania o charakterze rodzinnym, a także te, które są odbywane w obecności rodziców lub opiekunów prawnych;
   6) odbywania wizyt sam na sam w miejscu zamieszkania i pobytu Małoletniego, wyłączając wizyty o charakterze rodzinnym, wizyty za wiedzą i zgodą rodziców lub opiekunów prawnych oraz wynikające ze spełniania powierzonych zgodnie z prawem obowiązków wychowawczych;
   7) przewożenia Małoletnich własnym środkiem transportu poza sytuacją relacji rodzinnych, potrzebą wykonywania zleconych obowiązków wychowawczych, posiadania pisemnej zgody rodziców lub opiekunów prawnych lub poza okolicznościami wymagającymi ochrony życia lub zdrowia Małoletniego;
   8) uprawiania z Małoletnim indywidualnych form sportu i rekreacji, jeśli nie jest to związane z oficjalnie prowadzonym treningiem sportowym lub nie występuje za pisemną zgodą rodziców bądź opiekunów prawnych;
   9) zobowiązywania Małoletnich do zachowania tajemnicy poza wypadkiem tajemnicy spowiedzi lub innym przewidzianym w prawie;
   10) prowadzenia rozmów na tematy związane z dojrzewaniem i płciowością lub doświadczeniami w tej dziedzinie, wykraczających poza przewidziane dla danego wieku zatwierdzone programy edukacyjne, wychowawcze i formacyjne, a także poza potrzebą wynikającą z warunków sprawowania sakramentu pokuty z zachowaniem właściwych norm;
   11) dzielenia się z Małoletnim wiedzą o własnych doświadczeniach w dziedzinie seksualności, a także zachowań aspołecznych i stanowiących wykroczenia przeciw prawu kanonicznemu i państwowemu;
   12) namawiania osób Małoletnich do podjęcia wobec innych osób czynności zabronionych niniejszymi Standardami;
   13) utrwalania wizerunku Małoletnich bez zgody ich rodziców bądź opiekunów prawnych poza wypadkami przewidzianymi w prawie,
   14) poza wypadkiem zagrożenia zdrowia lub życia asystowania Małoletnim w ich czynnościach natury osobistej, a także o ile Małoletni jest w stanie obyć się bez ich pomocy;
   15) uniemożliwiania rodzicom i opiekunom prawnym wglądu w treści oraz formy pracy duszpasterskiej i wychowawczej z Małoletnimi.

5. Personelowi Parafii zabrania się w korespondencji z Małoletnim:

1) uzyskiwania indywidualnych adresów i numerów telefonu Małoletnich bez zgody ich rodziców bądź opiekunów prawnych;
2) namawiania Małoletniego do ukrywania bądź kasowania zawartości korespondencji;
3) udostępniania Małoletnim bez ważnej przyczyny osobistych środków komunikacji, takich jak połączenia internetowe, telefony i urządzenia mobilne, itp.
4) podejmowania bez uzasadnionej przyczyny zbyt częstych kontaktów korespondencyjnych z Małoletnimi;
5) podejmowania tematów związanych z dziedzinami pozostającymi w sprzeczności z nauką kościoła katolickiego, niedostosowanymi do wieku i dojrzałości Małoletnich;
6) podejmowania kontaktów z Małoletnimi w godzinach późnowieczornych i wczesnorannych, poza wypadkiem zagrożenia zdrowia lub życia bądź posiadania zgody rodziców lub opiekunów prawnych.

6. Stawianie Małoletnim przez Personel Parafii wymagań zgodnych co do treści i formy z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, metodami pedagogicznymi oraz nauką Kościoła Katolickiego, a także przedstawianie możliwych konsekwencji braku zastosowania się do postawionych wymagań, nie stanowi zachowania niedozwolonego w rozumieniu ust. 2 pkt 2-3, 8-9, 21, 24.
7. Wykonywanie przez Personel Parafii zgodnych z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa obowiązków związanych z opieką nad Małoletnimi, nie stanowi zachowania niedozwolonego w rozumieniu ust. 2 pkt 11, 14, 24, 33-34.

VI. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między Małoletnimi

1. Personel Parafii winien tak organizować działalność na rzecz Małoletnich, aby minimalizować wszelkie ryzyka zaistnienia sytuacji, mogących zagrozić bezpieczeństwu Małoletniego. W szczególności:
   1) Personelowi Parafii nie wolno pozostawiać Małoletniego powierzonego opiece bez nadzoru;
   2) Personelowi Parafii nie wolno tolerować lub pozostawiać bez reakcji niedozwolonych lub niewłaściwych zachowań Małoletniego wobec innych Małoletnich;
   3) Personel Parafii winien zachowywać szczególną troskę wobec potrzeb Małoletnich z niepełnosprawnością lub szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.

2. Małoletni, uczestnicząc w działalności prowadzonej przez Parafię na jego rzecz, powinien:
   1) zapoznać się w Wersją Skróconą niniejszych Standardów;
   2) bezwzględnie przestrzegać poleceń Personelu Parafii, o ile są one zgodne z prawem;
   3) przestrzegać warunków stawianych przez Parafię, związanych z jej działalnością;
   4) zachowywać kulturę osobistą i przestrzegać zasad współżycia społecznego w relacjach z Personelem Parafii oraz innymi Małoletnimi.

VII. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet przez Personel Parafii oraz przez Małoletnich, procedury ochrony Małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

1. Urządzenia elektroniczne z dostępem do sieci Internet, stanowiące własność Parafii i udostępniane Personelowi Parafii lub Małoletnim, powinny być wyposażone w zabezpieczenia chroniące je przed złośliwym oprogramowaniem oraz dostępem do treści szkodliwych dla Małoletnich.
2. Parafia zapewnia dostęp do sieci Internet za pośrednictwem operatora oferującego bezpieczny, uwierzytelniany do niego dostęp.

3. Parafia podejmuje działania zabezpieczające Małoletnich przed dostępem do treści w sieci Internet, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
4. Na urządzeniach elektronicznych z dostępem do sieci Internet, stanowiących własność Parafii, powinno być instalowane i aktualizowane oprogramowanie zabezpieczające. Parafia zachęca Personel Parafii oraz Małoletnich, korzystających z prywatnych urządzeń z dostępem do sieci Internet, do używania ich w sposób bezpieczny i korzystania z narzędzi chroniących przed cyberprzestępczością.
5. Procedura ochrony Małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet jest następująca:
    1) Parafia, w ramach prowadzonej działalności na rzecz Małoletnich, prowadzi działania wychowawcze i edukujące odnośnie istnienia w sieci Internet treści szkodliwych oraz innych zagrożeń.
    2) Personel Parafii, w przypadku korzystania przez Małoletniego ze sprzętu stanowiącego własność Parafii, czuwa nad korzystaniem z tego sprzętu i monitoruje działanie zabezpieczeń, o których mowa w ust. 1-4 zd. 1.
    3) Personel Parafii zwraca uwagę Małoletniemu, korzystającemu z prywatnego urządzenia z dostępem do sieci Internet, na zagrożenia z tym związane oraz ryzyko kontaktu z treściami szkodliwymi.
    4) W razie ujawnienia przez Personel Parafii kontaktu Małoletniego z treściami szkodliwymi:
        a) na sprzęcie stanowiącym własność Parafii – Personel Parafii natychmiast zaprzestaje udostępniania Małoletniemu danej jednostki sprzętu i przekazuje go do uprawnionego podmiotu celem zweryfikowania prawidłowości działania zabezpieczeń, o których mowa w ust. 1-4 zd. 1.
        b) na sprzęcie prywatnym Małoletniego – Personel Parafii zwraca uwagę Małoletniemu na zagrożenia związane z ekspozycją na takie treści i zaleca zaprzestanie takiego zachowania, a także, stosownie do oceny skali i powagi zagrożenia niezwłocznie, zawiadamia o nim rodziców lub opiekunów Małoletniego.
    5) W razie ujawnienia przez Personel Parafii poważnych zagrożeń, związanych z korzystaniem przez Małoletniego z prywatnego urządzenia elektronicznego z dostępem do sieci Internet, Personel Parafii może żądać od rodziców lub opiekunów Małoletniego wyegzekwowania zaprzestania korzystania z danego urządzenia w czasie, gdy Małoletni jest odbiorcą działalności Parafii. Brak zastosowania się do powyższego żądania może stanowić podstawę zaprzestania prowadzenia działalności przez Parafię na rzecz danego Małoletniego.
6. Procedura ochrony Małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami utrwalonymi w formie innej niż w sieci Internet jest następująca:
    1) Personel Parafii, zarządzający mieniem wykorzystywanym do prowadzenia działalności na rzecz Małoletnich jest odpowiedzialny za sprawdzanie stanu tego mienia, utrzymywanie go w czystości i porządku. W szczególności konieczne jest regularne:
        a) sprawdzanie przestrzeni, gdzie prowadzona jest działalność na rzecz Małoletnich pod kątem obecności nośników treści szkodliwych i usuwanie ich;
        b) ustalanie, w razie pojawienia się treści szkodliwych, przyczyn i osób odpowiedzialnych za ich rozpowszechnianie;
        c) zabezpieczanie przestrzeni przeznaczonej na działalność na rzecz Małoletnich przed niekontrolowanym dostępem osób postronnych.
    2) Personel Parafii, prowadzący działalność na rzecz Małoletnich w przestrzeni publicznej lub prywatnej, ale niebędącej własnością Parafii, winien tak ją organizować, aby nie narażać Małoletnich na ekspozycję na treści szkodliwe oraz inne zagrożenia.

3) W razie nieprzewidzianego pojawienia się kontaktu z treściami szkodliwymi lub innego zagrożenia Małoletnich, Personel Parafii winien natychmiastowo reagować, chroniąc Małoletnich przed ekspozycją na taki kontakt i minimalizując ryzyka z nią związane.
4) Personel Parafii, stosownie do okoliczności oraz kierując się zasadami dobrego wychowania, umiaru i taktu, może podjąć z Małoletnimi rozmowę na temat zdarzenia, wyjaśniając przyczynę podjętej interwencji oraz powody, dla których dane treści stanowią zagrożenie, przed którym Małoletni muszą być chronieni.
5) Zasada, o której mowa w pkt 4, winna być stosowana z uwzględnieniem wieku Małoletniego i właściwych temu wiekowi środków oraz potrzeb wychowawczych.

VIII. Zachowania niedozwolone Małoletnich wobec siebie i wobec Personelu Parafii

Małoletniemu, w czasie korzystania z działalności organizowanej na jego rzecz przez Parafię, bezwzględnie zabrania się:

1) łamania powszechnie obowiązujących przepisów prawa, prawa kanonicznego, niniejszych Standardów, regulaminów korzystania z przestrzeni, w których realizowana jest działalność na rzecz Małoletnich oraz innych regulacji wewnętrznych Parafii, z którymi Małoletni został zapoznany;
2) używania ubioru lub ozdób w sposób mogący zagrażać zdrowiu lub życiu Małoletniego lub osób postronnych;
3) ubierania się w sposób nieadekwatny do okoliczności, w tym:
   a. wyzywający, polegający na nadmiernym wyeksponowaniu części ciała;
   b. wskazujący na przynależność do grup lub subkultur aprobujących styl życia niezgodny z prawem, nauką Kościoła i zasadami współżycia społecznego lub aprobujący działalność takich grup;
4) posiadania niebezpiecznych lub niezabezpieczonych narzędzi, mogących być źródłem przypadkowego lub celowego zranienia;
5) pozostawiania mienia prywatnego Małoletniego bez nadzoru;
6) palenia tytoniu, papierosów elektronicznych oraz innych substancji o podobnym charakterze;
7) spożywania alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych oraz innych substancji o podobnym charakterze;
8) przebywania w stanie nietrzeźwości lub odurzenia;
9) niestosowania się do zgodnych z prawem poleceń Personelu Parafii;
10) rozpowszechniania wśród innych Małoletnich treści szkodliwych i narażania ich na inne zagrożenia;
11) psychomanipulacji wobec Personelu Parafii i innych Małoletnich;
12) naruszania dobrego imienia Personelu Parafii lub innego Małoletniego;
13) pomawiania Personelu Parafii lub innego Małoletniego;
14) składania fałszywych oskarżeń przeciwko Personelowi Parafii lub innemu Małoletniemu;
15) *stalkingu* (uporczywego nękania Personelu Parafii lub innego Małoletniego w rozumieniu art. 190a § 1 k.k.);
16) gorszenia innego Małoletniego złym przykładem;
17) uzależniania emocjonalnego Personelu Parafii lub innego Małoletniego;
18) szantażowania Personelu Parafii lub innego Małoletniego;
19) grożenia Personelowi Parafii lub innemu Małoletniemu;
20) powoływania się na wpływy, z zastrzeżeniem, że nie dotyczy to odwoływania się do autorytetu Personelu Parafii lub Personelu Archidiecezji Krakowskiej;
21) wymuszania decyzji na Personelu Parafii lub innym Małoletnim;

22) uwodzenia Personelu Parafii lub innego Małoletniego;
23) izolowania innego Małoletniego od grupy;
24) złego traktowania Personelu Parafii lub innego Małoletniego ze względu na narodowość, rasę, płeć, wygląd, wykształcenie, poglądy polityczne, niepełnosprawność, szczególne potrzeby edukacyjne lub przymioty osobowości;
25) tworzenia z Personelem Parafii lub innymi Małoletnimi środowisk o charakterze sekty;
26) bezzasadnego obdarowywania upominkami lub środkami materialnymi Personelu Parafii;
27) namawiania Personelu Parafii lub innego Małoletniego do łamania prawa państwowego lub kanonicznego;
28) poniżania Personelu Parafii lub innego Małoletniego;
29) wyśmiewania Personelu Parafii lub innego Małoletniego;
30) nieuzasadnionej krytyki Personelu Parafii lub innego Małoletniego;
31) upokarzania Personelu Parafii lub innego Małoletniego;
32) udzielania pomocy nieadekwatnej do potrzeb bliźniego;
33) stawiania innemu Małoletniemu wymagań ponad możliwości oraz kompetencje;
34) braku lub złej organizacji wspólnej pracy;
35) niewypełniania ważnie zawartych umów;
36) nieuzasadnionego zobowiązywania do zachowania tajemnicy;
37) umniejszania autorytetu przełożonych i opiekunów wobec Personelu Parafii lub innego Małoletniego;
38) nierespektowania czasu wolnego i odpoczynku Personelu Parafii i innego Małoletniego;
39) podejmowania kontaktu z Personelem Parafii lub innym Małoletnim poza godzinami uznanymi za właściwe;
40) wyzywającego wyglądu zewnętrznego lub podejmowania prowokacyjnych zachowań;
41) publicznego komentowania wyglądu zewnętrznego innych;
42) rozmów oraz podtekstów i żartów o charakterze seksualnym;
43) prezentowania i propagowania zachowań oraz postaw niezgodnych z katolicką wizją osoby;
44) używania wulgaryzmów;
45) podnoszenia głosu bez wystarczającej przyczyny;
46) wyśmiewania rzeczy świętych;
47) prezentowania i przesyłania materiałów zawierających treści erotyczne, pornografię, sceny przemocy lub zachowań aspołecznych;
48) podglądania, podsłuchiwania i niezgodnego z prawem wykorzystywania nagrań;
49) podszywania się pod innych, w tym kradzieży tożsamości w rozumieniu art. 190a § 2 k.k.;
50) śledzenia połączeń internetowych Personelu Parafii lub innego Małoletniego;
51) używania danych kontaktowych osób bez zachowania kościelnych i państwowych przepisów o ochronie danych osobowych;
52) łamania tajemnicy korespondencji;
53) przekraczania granic intymności fizycznej w postaci podejmowania jakiejkolwiek formy kontaktu cielesnego z Personelem Parafii lub innym Małoletnim, o ile nie wymaga tego zdrowie i życie osoby, oraz przyjętymi społecznie i przez prawo Kościoła godziwymi moralnie obyczajami;
54) stosowania jakiejkolwiek przemocy, kar cielesnych i wrogich gestów;
55) niezgodnego z obowiązującym prawem utrwalania wizerunku osób;
56) umożliwiania oraz zachęcania i dawania przykładu zachowań mających negatywny wpływ na zdrowie lub życie, w tym palenia tytoniu, nadużywania alkoholu i używania środków psychoaktywnych, diet, terapii lub leków niezgodnie lub bez zalecenia lekarza oraz braku dbałości o higienę osobistą.

IX. Odpowiedzialność Personelu Parafii za naruszenie Standardów

1. Personel Parafii zatrudniony na podstawie umów o pracę, za naruszenie obowiązków wynikających z niniejszych Standardów ponosi odpowiedzialność porządkową na podstawie art. 108 Kodeksu pracy.
2. Osoby wchodzące w skład Personelu Parafii, pełniące posługę kapłańską na podstawie przepisów prawa kanonicznego, za naruszenie obowiązków wynikających z niniejszych Standardów podlegają odpowiedzialności i sankcjom przewidzianym w Kodeksie Prawa Kanonicznego;
3. Personel Parafii zatrudniany na podstawie umów cywilnoprawnych, za naruszenie obowiązków wynikających z niniejszych Standardów, ponosi odpowiedzialność wynikającą z treści zawartych umów. Osoby odpowiedzialne za zawieranie umów cywilnoprawnych w imieniu Organizatora, zobowiązane są do zamieszczania w nich klauzul obejmujących:
    1) Zapoznanie się z niniejszymi Standardami oraz złożenie oświadczenia o bezwzględnym obowiązku ich stosowania;
    2) Odpowiedzialność za naruszenie niniejszych Standardów;
    3) Możliwość natychmiastowego rozwiązania danej umowy z powodu naruszenia niniejszych Standardów.
4. Niezależnie od odpowiedzialności określonej w ust. 1-4, jeżeli naruszenie obowiązków wynikających z niniejszych Standardów stanowi jednocześnie naruszenie powszechnie obowiązujących przepisów prawa lub prawa kanonicznego, Parafia ma obowiązek współpracować z właściwymi organami państwowymi i kościelnymi.

X. Odpowiedzialność Małoletniego za naruszenie Standardów

1. Parafia może, wobec Małoletniego, który naruszył obowiązki wynikające z niniejszych Standardów, zaprzestać prowadzenia działalności na jego rzecz. W takiej sytuacji Personel Parafii wzywa rodzica lub opiekuna prawnego Małoletniego i przekazuje mu Małoletniego informując o przyczynie podjęcia takiego działania. W zależności od charakteru konkretnej działalności prowadzonej na rzecz Małoletniego przez Parafię, Personel Parafii niezależnie od powyższego zobowiązany jest dopełnić również innych obowiązków, wynikających z regulaminów lub umów dotyczących danej działalności.
2. Jeżeli naruszenie przez Małoletniego obowiązków wynikających z niniejszych Standardów stanowi jednocześnie naruszenie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, Parafia zobowiązana jest współpracować z właściwymi organami państwowymi i kościelnymi.

XI. Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu Małoletniego

1. Personel Parafii, który uzyskał uzasadnione podejrzenie, że Małoletni był lub jest krzywdzony w związku z działalnością prowadzoną na jego rzecz przez Parafię, lub poza działalnością Parafii, zobowiązany jest niezwłocznie zawiadomić o tym fakcie osobę wskazaną w rozdziale XIII.
2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać co najmniej:
    1) Dane osoby (osób) zawiadamiającej, w tym imię, nazwisko, adres do korespondencji, stanowisko i nr telefonu kontaktowego;
    2) Dane Małoletniego, którego dotyczy zawiadomienie, w tym informację, czy jest on osobą z niepełnosprawnością lub specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
    3) Zwięzły opis krzywdzenia, z uwzględnieniem charakteru krzywdy (psychiczna, fizyczna, duchowa), miejsca i czasu, w którym krzywdzenie miało miejsce, osób podejrzanych;
    4) Wskazanie osób, które mogą mieć dodatkowe informacje w sprawie lub innych dowodów krzywdzenia;

5) Podpis zawiadamiającego.

3. Zawiadomienie należy sporządzić na piśmie i przekazać w zaklejonej kopercie z dopiskiem „do rąk własnych". W przypadkach nagłych, zawiadomienie pisemne należy poprzedzić kontaktem telefonicznym lub mailowym; osoba wskazana w rozdziale XIII może podjąć decyzję o potrzebie osobistego kontaktu z zawiadamiającym.

XII. Zasady ustalania planu wsparcia Małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

1. Osoba wskazana w rozdziale XIII, po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w rozdziale XI, bada jego treść, zasięgając stosownie do potrzeb opinii prawnych lub opinii innych specjalistów.
2. W razie potwierdzenia lub uprawdopodobnienia przypadku krzywdzenia, osoba wskazana w rozdziale XIII niezwłocznie ustala plan wsparcia Małoletniego i utrwala go na piśmie w formie dokumentu (przez formę pisemną należy również rozumieć dokument sporządzony w postaci elektronicznej opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym), obejmującego co najmniej:
    1) Datę rejestracji zawiadomienia;
    2) Opis ujawnionego przypadku krzywdzenia;
    3) Imię, nazwisko, adres i numer kontaktowy:
        a. Małoletniego;
        b. Rodziców lub opiekunów prawnych Małoletniego;
        c. Pełnomocnika, jeżeli został ustanowiony.
    4) Informację czy krzywdzenie może wiązać się z odpowiedzialnością odszkodowawczą Parafii lub karną Personelu Parafii;
    5) Informację, czy Małoletni jest osobą z niepełnosprawnością lub specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
    6) Rodzaj korespondencji, jaka ma zostać skierowana do organów ścigania, sądów lub organów administracji publicznej w związku z ujawnionym krzywdzeniem;
    7) Rodzaj wsparcia, który zaoferowano w danym przypadku skrzywdzenia Małoletniego (np. instytucjonalne, duchowe, materialne);
    8) Rodzaj wsparcia, który wybrano, wymiar i harmonogram jego realizacji;
    9) Podpis osoby sporządzającej plan.
3. Osoba wskazana w rozdziale XIII niezwłocznie zawiadamia władze Archidiecezji Krakowskiej o potwierdzeniu lub uprawdopodobnieniu każdego przypadku krzywdzenia Małoletniego.

XIII. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających Małoletniemu i udzielanie mu wsparcia, a także odpowiedzialne za realizację procedur określonych w rozdziałach XIV i XV

1. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń, o których mowa w rozdziale XI, udzielanie wsparcia, o którym mowa w rozdziale XII, przyjmowanie zgłoszeń o innych zdarzeniach zagrażających Małoletniemu, a także za realizację procedur określonych w rozdziałach XIV i XV, jest osoba zajmująca stanowisko Delegata do spraw Ochrony Dzieci i Młodzieży w Archidiecezji Krakowskiej.
2. W razie nieobecności osoby wskazanej w ust. 1, jest ona zastępowania przez osobę zajmującą stanowisko Delegatki do spraw Ochrony Dzieci i Młodzieży w Archidiecezji Krakowskiej.
3. Osoba wskazana w ust. 1 wykonuje swoje zadania wraz z osobą wskazaną w ust. 2, w szczególności może powierzyć jej prowadzenie sprawy, która ze względu na swoją specyfikę wymaga prowadzenia przez osobę tej samej płci, co pokrzywdzony Małoletni.
4. Dane kontaktowe osób wskazanych w ust. 1:

1) delegat.ochronadziecka@diecezja.pl, telefon: 724 150 800;
2) delegatka.ochronadziecka@diecezja.pl, telefon: 512 339 339

XIV. Procedura składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę Małoletniego

1. Osoba, o której mowa w rozdziale XIII, w sytuacji uznania, że w danej sprawie zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę Małoletniego, możezasięgnąć opinii prawnej, celem oceny ujawnionego zdarzenia pod kątem odpowiedzialności karnej.
2. W razie zakwalifikowania zdarzenia jako uzasadniającego podejrzenie popełnienia przestępstwa, osoba, o której mowa w rozdziale XIII sporządza, zgodnie z wymogami proceduralnymi, określonymi w k.p.k., zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i niezwłocznie kieruje je do organów ścigania, zachowując dowód jego wniesienia. W sprawach nagłych zawiadomienie może być złożone ustnie, bezpośrednio do organów ścigania; w takim przypadku jednak osoba, o której mowa w rozdziale XIII, również zobowiązana jest do uzyskania urzędowego potwierdzenia złożenia zawiadomienia.
3. Osoba wskazana w rozdziale XIII zobowiązana jest przy wykonywaniu swoich obowiązków szczególnie dbać o szybkość i staranność w redagowaniu i wnoszeniu pism.

XV. Procedura zawiadamiania sądu opiekuńczego

1. Osoba, o której mowa w rozdziale XIII, po sporządzeniu planu wsparcia Małoletniego, w sytuacji uznania, że w danej sprawie zachodzi potrzeba zawiadomienia sądu opiekuńczego, może zasięgnąć opinii prawnej, celem oceny ujawnionego zdarzenia pod wskazanym kątem (art. 572 k.p.c.).
2. W razie zakwalifikowania zdarzenia jako uzasadniającego zawiadomienie sądu opiekuńczego, osoba, o której mowa w rozdziale XIII sporządza, zgodnie z wymogami proceduralnymi, określonymi w k.p.c., zawiadomienie o zdarzeniu uzasadniającym wszczęcie postępowania z urzędu i niezwłocznie kieruje je do sądu, zachowując dowód jego wniesienia.

XVI. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru Małoletniego

1. Osoba wskazana w rozdziale XIII gromadzi i przechowuje dokumentację związaną z danym przypadkiem krzywdzenia i realizacją planu wsparcia w czasie jego realizacji. Po zakończeniu realizacji wsparcia, dokumentacja jest przekazywana do Kancelarii Kurii Metropolitalnej (ul. Franciszkańska 3 w Krakowie) i wraz ze wszystkimi dokumentami dotyczącymi sprawy tam przechowywana z upoważnienia Parafii. Dokumentacja przechowywania jest w postaci papierowej i obejmuje w szczególności:
   1) Zawiadomienie, o którym mowa rozdziale XI;
   2) Informację o kwalifikacji zdarzenia, o której mowa w rozdziale XII ust. 1;
   3) Plan wsparcia, o którym mowa w rozdziale XII ust. 2;
   4) Kopię zawiadomienia, o którym mowa w rozdziale XII ust. 3;
   5) Informację o realizacji planu, o którym mowa w rozdziale XII ust. 2;
   6) Kopie zawiadomień wraz z dowodami złożenia, kierowanych do organów i sądów, o których mowa w rozdziałach XIV i XV;
   7) Wszelką korespondencję z rodzicami lub opiekunami Małoletniego, związaną z danym przypadkiem krzywdzenia.
2. Postanowienia ust. 1 stosuje się odpowiednio do gromadzenia i przechowywania dokumentacji związanej z innymi incydentami lub zdarzeniami zagrażającymi dobru Małoletniego.

3. Parafia ma obowiązek przechowywania dokumentacji wskazanej w ust. 1 i 2pod wskazanym adresem, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa państwowego i kanonicznego.
4. Zasady przechowywania dokumentacji i przetwarzania zgromadzonych w niej danych osobowych, określa Polityka Bezpieczeństwa Danych Osobowych obowiązująca w Parafii.

XVII. Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

1. Proboszcz Parafii, przygotowuje do 31 stycznia danego roku sprawozdanieza poprzedni rok kalendarzowy, obejmujące:
    1) Ilość zgłoszonych przypadków krzywdzenia Małoletnich i innych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru Małoletnich;
    2) Rodzaj ujawnionych zagrożeń;
    3) Uwagi odnośnie funkcjonowania Standardów i efektywności procedur nimi ustanowionych.
2. Proboszcz Parafii, po sporządzeniu sprawozdania, o którym mowa w ust. 1 oraz zapoznaniu się z ewentualnymi innymi informacjami o stosowaniu Standardów, dokonuje oceny funkcjonowania Standardów i może zmienić Standardy w trybie właściwym dla ich wprowadzenia w zależności od stwierdzonych potrzeb. Wnioski z dokonanej oceny są pisemnie dokumentowane zgodnie z art. 22c ust. 6 Ustawy i przechowywane w Kancelarii Parafialnej.

XVIII. Osoba odpowiedzialna za przygotowanie Personelu Parafii do stosowania Standardów i zakres jej kompetencji

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie Personelu Parafii do stosowania Standardów jest Proboszcz Parafii.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1, ma kompetencje do:
    1) organizowania dla Personelu Parafii szkoleń, zarówno przy wykorzystaniu własnych zasobów, jak i szkoleniowców z zewnątrz;
    2) przygotowywania oświadczeń o zapoznaniu się ze Standardami i ich późniejszymi aktualizacjami;
    3) udostępniania Standardów zgodnie z rozdziałem XX;
    4) przechowywania dokumentacji, o której mowa w rozdziale XVII ust. 2.

XIX. Zasady przygotowania Personelu Parafii do stosowania Standardów i dokumentowania tej czynności

1. Do 15 sierpnia 2024 r. osoba wskazana w rozdziale XVIII, zaplanuje dla całości Personelu Parafii, prowadzącego działalność na rzecz małoletnich w rozumieniu Ustawy szkolenia, niezbędne do przygotowania stosowania Standardów. Po 15 sierpnia 2024 r. szkolenia będą przeprowadzane okresowo, w zależności od potrzeb, ale zawsze po każdorazowej aktualizacji Standardów.
2. Personel Parafii zobowiązany jest potwierdzać obecność na szkoleniach, o których mowa w ust. 1 podpisami na listach obecności, przygotowywanych i następnie przechowywanych przez osobę wskazaną w rozdziale XVIII.

XX. Zasady i sposób udostępniania rodzicom lub opiekunom prawnym lub faktycznym oraz Małoletnim, a także Personelowi Parafii Standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania; wersja skrócona Standardów.

1. Niniejsze Standardy udostępnianie są przez Parafię w wersji pełnej na stronie internetowej: www.parafiaskomielna.pl oraz w wersji papierowej, w Kancelarii Parafialnej w budynku pod adresem:

32-434 Skomielna Biała 2. Informację w tym zakresie (przez podanie odnośnika lub zamieszczenie stosownej klauzuli) zamieszcza się również we wszelkich ogłoszeniach o konkretnych przedsięwzięciach, realizowanych przez Parafię na rzecz Małoletnich, formularzach zgłoszeniowych, regulaminach, umowach itp.

2. Wersja skrócona Standardów stanowi Załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.
3. Wersja skrócona Standardów udostępniana jest przez Parafię na stronie internetowej: www.parafiaskomielna.pl oraz w wersji papierowej, we wszystkich lokalach, gdzie Parafia prowadzi działalność na rzecz Małoletnich w rozumieniu Ustawy. Parafia może również przekazywać wydruki wersji skróconej Standardów Małoletnim oraz ich rodzicom lub opiekunom prawnym i innym osobom w zależności od zgłoszonych lub powstałych potrzeb.
4. Parafia stosując Standardy i udostępniając ich treść dąży do zapewnienia dostępności informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami.

Załączniki:
nr 1 – Wersja Skrócona Standardów Ochrony Małoletnich w Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Sebastiana w Skomielnej Białej.